

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira

Snaga lokalnog.ba

VAŽNOST IZGRADNJE MIRA

Održivi mir grade mirovnjaci_kinje koji su mir prije svega našli u sebi. Iz njihovog misionarskog rada rađa se harmonija između ljudi i prirode, čak i u društvima s kompleksnim problemima kao što je naše.

POTENCIJAL MLADIH LIDERA

Veliki broj mladih svojim radom i aktivizmom u BiH kreiraju programe, uvode promjene i mijenjaju javne politike. Oni su reprezentativni, slobodni, razmišljaju kritički i motivisani su da mijenjaju sebe i svijet oko sebe.

SNAGA SLOŽNIH ZAJEDNICA

Od močvare
do vrhunskog
igrališta u Bajvatima

Poštovanje
i zajednički
ciljevi u Orahovici

Moć inkluzivnih
programa - Velika
čuda "Male sirene"

IMPRESSUM

Za izdavača:
Mreža za izgradnju mira

Priprema tekstova i odabir fotografija:
Tim Mreže za izgradnju mira

Dizajn:
Mreža za izgradnju mira

Tiraž:
e-publikacija

Mreža za izgradnju mira

Tel: +387 33 741 080

Tel/faks: +387 33 741 081

Marka Marulića 2, 71000 Sarajevo

www.mreza-mira.net

©Mreža za izgradnju mira 2022. | Sva prava pridržana

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira

Ova publikacija izrađena je zahvaljujući velikodušnoj podršci Američkog naroda kroz program "Snaga lokalnog" Američke agencije za međunarodni razvoj u BiH (USAID). Sadržaj je odgovornost Mreže za izgradnju mira i ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade SAD-a.

**DRAGI_E AKTIVISTI_KINJE,
DONATORI_KE, PARTNERI_CE,
DRAGI_E
GRAĐANI_KE I PRIJATELJI_CE,**

Solidarnost i vjera u bolje sutra žive u većini zajednica u Bosni i Hercegovini, pa iako su često zasjenjene svakodnevnim političko-ekonomskim problemima, kroz program Snaga lokalnog ova se energija rasplamsala.

Građani i građanke koji svojim djelovanjem grade mir i bolje uslove života za sve, daju nadu i pokreću bitne promjene u svojim zajednicama. Njihovo djelovanje na mikronivou time je bitnije, jer vraćaju prave vrijednosti u svoje gradove, naselja i ulice. Nama je bila čast da u protekle dvije godine posjetimo nebrojene inspirativne aktiviste_kinje, udruženja i organizacije, pa i lokalne samouprave koje uprkos nepovoljnom ambijentu, svojom dobrotom i požrtvovanim radom prkose vremenu. Vođeni boljom vizijom za naše društvo, oni svakodnevno pomažu, uče i inspirišu ostale članove u svojim zajednicama.

Tim Mreže za izgradnju mira svojim je aktivnostima nastojao povezati svo ovo dobro, razgovarati sa svima aktivistima_kinjama i prenijeti barem dio onoga za što se zalažu. Naredne stranice donose vam priče i primjere onih zbog kojih je naša zemlja bolje mjesto pod suncem i zbog kojih je njena nada u bolje sutra svjetlija.

Dobri ljudi koji svojim djelovanjem odgovaraju na potrebe zajednice širom BiH vjeruju da njihova borba nije uzaludna, da su njihove inicijative dio veće slike o buđenju svijesti i promjenama koje mogu doći samo umrežavanjem i zajedničkim inicijativama za razvoj i dugoročnu izgradnju mira.

Mostovi koje na ovaj način grade, čvrsti su temelji za buduće generacije i vječita opomena da se na izgradnji mira mora raditi sistemski, i u miru.

TIM MREŽE ZA IZGRADNJU MIRA

SNAGA SLOŽNIH ZAJEDNICA

IAKO ČESTO SLUŠAMO O GRAĐANSKOJ APATIJI I ODLASKU IZ DOMOVINE USLJED NEZADOVOLJSTVA ODNOSOM VLASTI, POJEDINE ZAJEDNICE NAJBOLJI SU DOKAZ KAKO MJEŠTANI S DOBROM VOLJOM MOGU UNAPRIJEDITI KVALITET ŽIVOTA U SVOJIM NASELJIMA. O NJIMA SE NE ZNA MNOGO, JER ONI TO MAHOM RADE TIHO I SKROMNO.

OD MOČVARE DO VRHUNSKOG IGRALIŠTA

Članovi Udruženja HERC uz pomoć lokalnih biznisa, dijaspore i građana izgradili dječije igralište – "Park prijateljstva Bajvati", nadomak Zavidovića

Mjesna zajednica Bajvati u Zavidovićima pravi je primjer kako lokalna zajednica koliko god mala bila može napraviti čuda. Sa svega 1154 stanovnika, prema posljednjem popisu iz 2013. godine, Bajvati su življi nego ikada. Umjesto ustaljene priče o školama sa sve manje đaka, zapuštenim igralištima i utihnuloj dječijoj graji, u Bajvatima je sve življe.

Članovi Udruženja HERC - "Park prijateljstva Bajvati" uspjeli su, bez prevelike pomoći vlasti, okupiti mještane, animirati dijasporu i zainteresovati lokalne biznise da svoju lokalnu zajednicu naprave boljim mjestom za život. Mještane u ovom malom mjestu najviše inspiriše jedna kategorija društva - djeca. Njima su, vlastitim sredstvima uz manju pomoć kantonalnog ministarstva i dijaspore, obnovili školski objekat te izgradili potpuno novo igralište na, do tada, močvarnom zemljištu.

„Kažu naši ljudi kad je namjera dobra, kad je nijet iskren, doći će sve“, član inicijativne grupe, efendija Šefik Fazlić.

“Ponosni smo na slogu ljudi u Bajvatima. Sve je krenulo od ideje, čija je realizacija naposljetku iznosila skoro 300.000KM. Puno više nego što smo zamislili i mislili da možemo skupiti. No, uspjeli smo uz pomoć dijaspore iz St. Louisa, lokalnih biznisa i naših sugrađana. Sada naša djeca imaju igralište izgrađeno prema svim standardima sigurnosti, tribine i šadrwane za roditelje. Ovo je sada centar naše zajednice“, Almir Buljubašić, predsjednik Udruženja HERC-Park prijateljstva Bajvati.

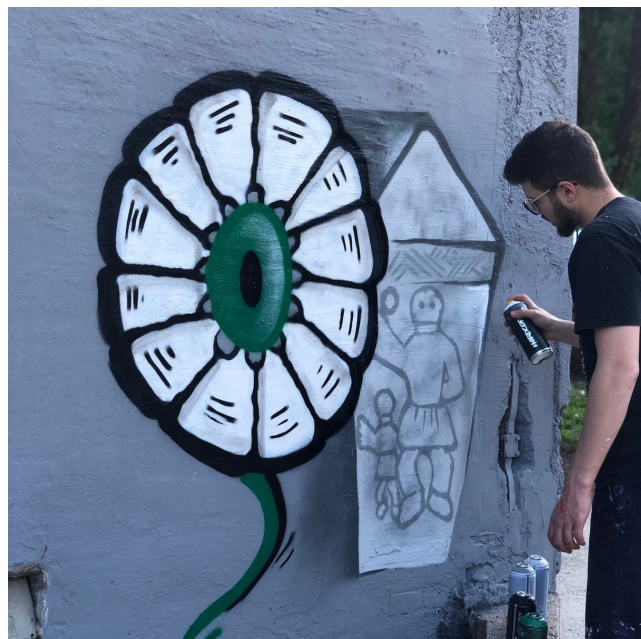
Poštovanje i zajednički ciljevi

“Kada se slušamo, istinski čujemo i poštujemo, rađaju se inicijative koje spajaju sve generacije”, Nizama Patković, Centar za zajednicu Orahovica

MURALOM OSLIKANIM NA CENTRU ZA ZAJEDNICU UMANJEN GENERACIJSKI JAZ U ORAHOVICI

Od oko 2400 stanovnika koliko po posljednjem popisu broji ova zajednica, gotovo pola su mladi. To puno govori o potencijalu ovog mjesta, a istovremeno i o međugeneracijskom jazu koji su mladi uspjeli premostiti, pokazavši prije svega ogromnu ljubav prema mjestu u kojem su rođeni.

Pošto je starijim mještanima Orahovice historija i očuvanje tradicije na našim prostorima jako važno, mladi iz ove zajednice odlučili su se na Centru oslikati mural sa grbovima i zastavama koje simbolizuju viševjekovnu historiju BiH.

Bila je to inicijativa koja je okupila i brojne starije mještane. Iako su se nekada protivili formiranju ovog Centra i promjenama za koje su mislili da u srcu neće nositi prošlost, danas oni svesrdno pomažu jedni drugima. Dok se mural „rađao“, mještani su dolazili donoseći osvježanje, a u Centru su se dohvatili posla, pa je pokošena trava, očišćen pijesak koji je bio na cesti. Danas mural u Orahovici možda simbolizira historiju BiH, no njegova stvarna vrijednost je upravo u ujedinjenju zajednice.

“Podrška mjesne zajednice Centru i mladima u Orahovici generalno je neupitna. Mislim da je ova akcija oslikavanja došla u pravo vrijeme, jer su svi nakon pandemije bili željni da nešto zajednički rade. Neko je samo stajao i gledao, neko je pomagao, neko je donosio vodu, voće, sokove... Pričalo se o tome, jednostavno nas je to sve pokrenulo i sad je selo zaista živo”, Ahmed Spahić, Savjet MZ Orahovica

ELVEDINA ALIĆ, KONJIC

MOJA SNAGA JE U MOM OPTIMIZMU

DUŠKO TADIĆ, BANJA LUKA

POLITIKA U SLUŽBI AKTIVIZMA

ZNAČAJ INSPIRATIVNIH POJEDINACA

AKTIVISTI_KINJE I HUMANITARCI_KE KROZ ŽIVOT IDU OTVORENOG SRCA I UMA. NAJČEŠĆE VRLO OPTIMISTIČNI I VEDRI, OVI LJUDI PLIJENE SVOJOM POZITIVNOM ENERGIJOM I UVIJEK "VUKU" NAPRIJED. VOĐENI IDEJOM I VJEROM U BOLJE DRUŠTVO I NAŠU ODGOVORNOST NA TOM PUTU, ONI NAS MOTIVIRAJU, BUDE, ZADIVLJUJU I GLAVNI SU RESURS NAŠEG DRUŠTVA.

U misiji da pomogne i usreći druge, Elvedina iz Konjica kroči kroz život hrabra, nasmijana i domišljata. Ova aktivistkinja za ljudska prava, humanitarka i predsjednica Udruženja žena "NERA" ljubav i optimizam koje nosi u sebi koristi kao alate u borbi za bolji život pojedinaca i zajednice. Tamo gdje nije mogla djelovati kroz sistem i javne institucije, uz pomoć prijatelja djelovala je direktno, na terenu.

"Volim svoj Konjic i uvijek sam ponosna kad imam priliku raditi na osnaživanju žena. Mislim da se ta energija koja se kroz aktivizam probudila u meni, nikad više neće ugasiti. Aktivizam je neodvojivi dio mene i moje najvrijednije uspomene. Voljela bih da nikada ne posustanem u borbi za promjene, jer naši životi trebaju biti ispisani stranicama o borbi i podvizima, imenima ljudi čije živote smo oplemenili i malim pobjedama koje smo izvojevali."

Predan idejama koje Banja Luku čine boljim gradom, humanista i aktivista Duško Tadić inicirao je brojne akcije koje su dobile veliku podršku sugrađana i prerasle u tradicionalne humanitarne akcije pomoći. A, kako je potpuno posvećen ovim ciljevima, Tadić je ušao u politiku, koja mu danas služi kao alat za mobiliziranje dodatnih resursa.

"Krenulo je spontano sa željom da ostavim neki pozitivan trag u društvu pokažem da su mnoge stvari moguće kada se istinski posvetimo radu na njima. Za mene je politika mnogo više od ličnih ciljeva, pa sam tako kroz ovih par godina svoju nazovimo političku karijeru, koliko god ona bila smiješna mnogima, usmjerio za realizaciju ideja koje će sutra dobro doći mome djetetu, a i svoj drugoj djeci. Ne želim da izbore iskoristim za dobijanje neke funkcije ili radnog mjesta."

MOĆ INKLUZIVNIH PROGRAMA

BROJNE MARGINALIZIRANE SKUPINE DILJEM BIH SUOČAVAJU SE S NIZOM PROBLEMA ZBOG DISKRIMINACIJE U DRUŠTVU I NEPOSTOJANJA DOVOLJNO RAZVIJENOG SISTEMA PODRŠKE.

NO, SVAKODNEVNO PRKOSEĆI STIGMI, UDRUŽENJA I KORISNICI OVAKVIH PROGRAMA PODRŠKE POMJERAJU GRANICE I POSTIŽU VELIKE REZULTATE. ONI MIJENJAJU ŽIVOTE, DOTIČU SRCA, PRUŽAJU PRILIKE I SLAVE ŽIVOT SA SVIM NJEGOVIH RAZNOLIKOSTIMA.

"Mala sirena" pravi velika čuda

UDRUŽENJE RODITELJA DJECE SA POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU "MALA SIRENA" ZAVIDOVIĆI

“Ovo je jedinstven program. Djeca više komuniciraju i bolje se ponašaju. Moja kćerka je kada je tek počela dolaziti govorila četiri, pet riječi, dok joj je sada vokabular puno veći. Imala je strah od gužve i druge djece, a sada se druži s vršnjacima. To ne bi bilo moguće bez ovog programa i rada sa kvalitetnim asistentima u nastavi, koje su nam omogućili” - Asifa Čehajić, majka desetogodišnje Ajne, korisnice programa Male sirene.

Ovo Udruženje nudi 15 stručnih usluga za svojih 96 korisnika, a to su defektološki i

logopedski tretmani, senzorna terapija, rana intervencija, psihološka podrška, asistativna tehnologija, inkluzivna igraonica, a udruženje organizuje i radionice. Iako od kantonalnih vlasti ne dobijaju pomoć, a od lokalne tek 21.500KM godišnje zahvaljujući donacijama i projektima, ovo udruženje uspijeva napraviti sistem u sistemu. Dok s jedne strane roditelji ne smiju ni zamisliti kakav bi bio kvalitet života djece kojoj je ovakva podrška neophodna, u Maloj sireni ponosni su što su vrlo kvalitetna podrška obrazovnom sistemu.

UDRUŽENJE ŽENA SA INVALIDITETOM
„PODSTREK“ TUZLA

Ne želimo sažaljenje, želimo posao

„Nisam ni znala koliko sam kreativna, dok nisam počela da radim na suvenirima. Bilo mi je jako zanimljivo to učiti, jer većinom radim u jednom kompjuterskom programu. Trenutno radim i kao pomoćni knjigovođa u Udruženju. To sam također naučila u Podstreku! Još kao trogodišnja djevojčica sam usljed dječije paralize ostala bez sluha, pa je diskriminacija u mom životu bila sveprisutna. Živjela sam u teškim uslovima i oduvijek sam samo htjela priliku da radim, tako da sam presretna zbog obuke koju sam prošla i prilike koju mi je pružilo Udruženje“, Bojana Ljubojević, članica Udruženja žena s invaliditetom „Podstrek“ Tuzla

Korisnice Podstreka su žene s različitim vrstama invaliditeta, paraplegijom, kvadriplegijom, te žene s različitim kombinovanim smetnjama, a one smatraju da se položaj osoba s invaliditetom može promijeniti jedino donošenjem zakona o socijalnom poduzetništvu, te promocijom prava i mogućnosti osoba s invaliditetom. U okviru radno okupacione terapije i drugih aktivnosti žene se u Podstreku okupljaju, druže i stvaraju različite suvenire od drveta, magnetne, nakit i ukrasne predmete. Udruženje se aktivno bavi socijalnom inkluzijom, profesionalnom rehabilitacijom, prekvalifikacijom, kao i zapošljavanjem osoba sa invaliditetom. Uskoro će ponovo registrovati preduzeće za zapošljavanje osoba s invaliditetom, gdje će izrađivati suvenire za šire tržište.

POTENCIJAL MLADIH LIDERA

KAO KATEGORIJA STANOVNIŠTVA KOJOJ SE NAJVIŠE STAVLJA NA TERET, TE IM SE ČESTO NEPRAVEDNO SPOČITAVA NEZAINTERESOVANOST I NAPUŠTANJE ZEMLJE, UPRAVO VELIKI BROJ MLADIH SVOJIM RADOM I AKTIVIZMOM U BIH KREIRA PROGRAME, UVODI PROMJENE I MIJENJA JAVNE POLITIKE. ONI SU REPREZENTATIVNI, SLOBODNI, RAZMIŠLJAJU KRITIČKI I MOTIVISANI SU DA MIJENJAJU SEBE I SVIJET OKO SEBE.

Pod okriljem ovog udruženja sreću je tokom proteklih 18 godina zasanjalo na hiljade djece i mladih, jer su metode dramske pedagogije blagotvorne za svu djecu. Kao metoda obrazovanja, odrastanja i preživljavanja ona počiva upravo na tome da se igra zadrži kroz cijeli život, bez obzira na to kojim ćemo se poslom baviti. Ona ima za cilj da djeluje preventivno kod djece u uzrastu od 5-13 godina, a kod mladih rehabilitacijski.

DOPUNA PROPUSTA U PORODICI I FORMALNOM OBRAZOVANJU

UDRUŽENJE "POZORIŠTE MLADIH TUZLE"

"Ja želim da zajedno stvorimo novu publiku koja će uživati u kulturi i koja će razumjeti umjetnost. Ja sam odabrao da se uvijek vraćam u Tuzlu i u njoj živim svoju ulogu života. Ovdje nije nemoguće biti uspješan, sretan i raditi ono što voliš. Ja sam primjer da je to moguće. Kontinuirano okupljam kvalitetne mlade ljude oko svoje ideje i nama je slabost djeteta ono zbog čega se vraćamo i radimo sa osmijehom, jer znamo da ćemo kad tad tu slabost pretvoriti u snagu", Adnan Mujkić, glumac, magistar umjetnosti i pedagogije, osnivač Udruženja

Iza sreće, slobode i ljubavi kojom odiše prostor u kojem ovi mladi ljudi rade, stoji surova realnost oslikana u vječnoj neizvjesnosti za plaćanje narednog računa za struju, grijanje, rentu... Pandemija je ovaj, ionako nesiguran status, dodatno zakomplikovala, ali uprkos svemu tome Pozorište mladih Tuzle i dalje ostaje najpoznatija kuća optimizma.

UDRUŽENJE "MLADI" VOLONTERI, VISOKO

GDJE ZAKAŽE SISTEM, POJAVE SE ONI

Ovo Udruženje je ponosni osnivač Javne kuhinje na području Visokog, pa za ovu projektnu aktivnost pomoći ugroženima godišnje moraju osigurati 130-150.000 KM. Iako čak 70% finansijskih sredstava osiguravaju iz sredstava Evropske unije, ostatak sredstava moraju prikupiti kroz druge donacije. No, snalažljivi Mladi volonteri, tvrde da ne odustaju od svoje domovine i nadaju se da će više mladih koristiti prilike koje im se pružaju u BiH.

Deset godina nakog osnivanja Udruženja "Mladi volonteri" s pravom su nazvani vitalnom organizacijom u Visokom. Preko 400 projekata kojima su mladima pružili bolje prilike za rast i razvoj i 400 000 obroka za građane u stanju potrebe učinili su ih jednim od najvažnijih aktera ove zajednice. Tamo gdje zakaže sistem, pojave se oni i kroz svoje aktivnosti rade za korist svih građana.

„Kroz više evropskih programa poslali smo više od 5000 mladih iz cijele BiH u Austriju, Njemačku, Poljsku, Italiju, Tursku, Estoniju, Sjevernu Makedoniju, Albaniju, Portugal, Holandiju, Hrvatsku, Španiju te brojne druge zemlje. Ljudi se vraćaju preporođeni. Mladi ljudi, vjerovatno, nemaju priliku da putuju i onda kad se nađu na međunarodnom projektu gdje su učesnici mladi iz 10-ak zemalja tek onda shvate koliko je mizerno pričati o nekim nevidljivim granicama. Njih niko ne pita da li su Srbi, Hrvati ili Bošnjaci. Za njih su svi Bosanci i Hercegovci.“

Belmin Debelac, certificirani trener za teme manjina i osnivač Udruženja

VAŽNOST IZGRADNJE MIRA

SISTEME KOJI KREIRAJU ODRŽIVI MIR GRADE LJUDI. ONI SU MIROVNJACI_KINJE, KOJI SU MIR PRIJE SVEGA NAŠLI U SEBI, A ONDA SVOJIM RADOM NASTAVILI POMAGATI DRUGIMA DA UČINE TO ISTO. IZ NJIHOVOG MISIONARSKOG RADA RAĐA SE HARMONIJA IZMEĐU LJUDI I PRIRODE, ČAK I U DRUŠTVIMA S KOMPLEKSNIH PROBLEMIMA KAO ŠTO JE NAŠE.

Ramsko jezero je moj dom

VESLAČKI CENTAR "RAMA"

Kada u sredini gdje još uvijek postoje dvije škole pod jednim krovom i ogroman turistički potencijal u prirodi kao s naslovnica svjetskih destinacija koji sistematski stagnira, neka mlada osoba odluči ostati i mijenjati stvari, onda to zaista zaslužuje duboki naklon. Tako je Filip Šimunović uprkos brojnim prilikama da ode odlučio ostati u rodnoj Rami, gdje kroz svoju veliku ljubav prema veslanju miri ljude, pomjera granice i sanja bolju državu BiH.

“Imamo oko stotinu članova od čega su više od polovine djeca. Iza sebe imamo puno rezultata, ali su još uvijek u sjeni problema, na kojima se može raditi jedino udruženim snagama. Podjele među stanovništvom Rame, jedna je od prepreka ozbiljnijem razvoju sporta. U klubu nemamo djecu Bošnjake, jer klub vodi Filip. Nema to veze lično samnom, ali žalosno je da ja nakon toliko godina od rata

moram ulagati nadljudske napore da objasnim da želim da radim sa djecom. Ne sa Bošnjacima ili Hrvatima, sa djecom. I, dok se mi bavimo time, odrastaju generacije među kojima je naša država mogla imati vrhunske sportiste. No, ja sam mišljenja i u svom se radu vodim time da bi svi sportski klubovi inače trebali biti promotori mira u našoj državi i usmjeravati djecu na put razumijevanja i prihvaćanja drugih, ali i samih sebe. U tome je naše bogatstvo. U tome je naša snaga”, kaže Šimunović.

DJECA I MLADI KOJI SE U OVOM CENTRU BAVE VESLANJEM, ČESTO IMAJU PRILIKU POHAĐATI RAZLIČITE EDUKACIJE, IĆI NA PLANINARENJA I STUDIJSKE POSJETE TOKOM KOJIH SE PROMOVIRAJU MIROVNE VRIJEDNOSTI. U ODNOSU NA POČETKE, KADA SU SA NEKOLIKO KORIŠTENIH DRVENIH ČAMACA POČELI RADITI NA POPULARIZACIJI VESLANJA U RAMI, KLUB JE SVOJIM ZALAGANJEM PRIVUKAO POZORNOST I MEĐUNARODNIH DONATORA, PA SADA OPREMA IZGLEDA SASVIM PRISTOJNO. A, KAKO BI MOGLI NASTAVITI POKRETATI PROMJENE ODLUČILI SU RAZVIJATI SVOJU UDRUGU KROZ PRILIKE KOJE PRUŽA PROGRAM SNAGA LOKALNOG.

U BLIZINI SANSKOG MOSTA, 130 DULUMA PRELIJEPE PRIRODE PRIPADA MIRU. VAHIDIN OMANOVIĆ I MEVLUDIN RAHMANOVIĆ JOŠ OD 2004. GODINE VODE CENTAR ZA IZGRADNJU MIRA (CIM). ON NEMA ZIDOVE, SEŽE DOKLE I POGLED I U NJEMU SE NJEGUJU DOBROTA, SMIJEH, UTJEHA I IZNAD SVEGA KULTURA DIJALOGA.

Mir s okusom soka od zove

CENTAR ZA IZGRADNJU MIRA, SANSKI MOST

Volonteri su uvijek dobrodošli, ukoliko za sebe uzmu dio obaveza, a iz CIM-a kažu da dolazak stranih volontera nije rijedak slučaj, te da se grupe, većinom mladih iz različitih zemalja i sa različitih kontinenata često izmjenjuju u „Bašči mogućnosti“. Mevludin objašnjava da je upravo to jedan od njihovih ciljeva: „Na taj način ljudi upoznaju naše društvo, našu organizaciju i onda zajedno promoviramo Sanski Most i

radimo na različitim aktivnostima kojima se u našoj zemlji gradi mir dugoročno.

Upravo zbog toga ćemo u narednom periodu raditi na tome da ovdje izgradimo jedan veliki centar koji će moći primiti veći broj ljudi na duži vremenski period. Budući da je to veliki projekt koji će zahtijevati velika finansijska sredstva, u okviru Snage lokalnog CIM se odlučio ući u program jačanja kapaciteta i kvalitetnije se povezati sa akterima na nivou BiH.“

MEVLUDIN I VAHIDIN NESVAKIDAŠNJI SU MIROVNJACI, KOJE JE KAKO KAŽU VJERA PREDODREDILA DA NE ČINE NASILJE NA ZEMLJI, PA SU NA TAJ NAČIN BILI PRIMORANI POBIJEDITI VLASTITU SRDŽBU I TINJAJUĆI BIJES KOJI SU KAO POSLJEDICU RATA NOSILI KROZ ŽIVOT.

Svjesni su okruženja u kojem žive, a kako bi snovi mira koje optimistično sanjaju postali stvarnost, u međuvremenu će vrijedno raditi na razvijanju kulture dijaloga, boreći se protiv stereotipa, nesebično pružajući znanje i alate učesnicima njihovih aktivnosti kako da mir pronađu u sebi, jer samo tada će ga iz duše i iskreno moći podijeliti sa drugima.

BLAGODETI TRADICIJE I ODBROJAVANJE BUDUĆNOSTI

DOK NAM S JEDNE STRANE OČUVANJE TRADICIJE DAJE OSJEĆAJ PRIPADNOSTI I IDENTITETA, UTRKA ZA POSTAVLJANJEM STANDARDA KOJI ĆE OSIGURATI ODRŽIVOST VEĆ NARUŠENOG ŽIVOTNOG OKRUŽENJA DAJE NAM NADU U SIGURNIJU BUDUĆNOST. NA DIJAMETRALNO SUPROTNIM STRANAMA U JEDNAKO VAŽNIM BORBAMA DJELUJU RAZLIČITA UDRUŽENJA I ORGANIZACIJE U NAŠOJ ZEMLJI. SVAKO U SVOJOJ MISIJI DA SVOJU ZAJEDNICU UČINI BOLJIM MJESTOM ŽIVLJENJA.

ČUVARKE STARIH ZANATA I DOMAĆIH PROIZVODA

Zimnice, likeri, džemovi, čajevi, razni kolači, i drugi ručni radovi su samo dio onoga što proizvode žene iz Srpcu okupljene u Udruženju žena „Srbac“. Sve je krenulo od jednog malog štanda i velike želje da pokažu svoje proizvode, a danas imaju izložbeni prostor, nekoliko prodajnih mjesta te organizuju sajam u Srpcu.

“Cilj Udruženja je promocija kreativnosti i jačanje položaja žena u društvu. Želimo da sačuvamo stare zanate od zaborava, te da članicama omogućimo da poprave svoj kućni budžet. Kroz razne vrste radionica vršimo obuku novih članica i tako širimo Udruženje. Danas u udruženju imamo 60 aktivnih članica. To su žene raznih profesija i različite životne dobi koje proizvode zimnicu i sokove, odjevne predmete, uzgajaju različite biljne kulture, prave ulja, prirodne sapune, etno suvenire i druge ukrasne predmete“, ističe Vesna Smiljanić, predsjednica Udruženja.

UDRUŽENJE ŽENA „SRBAC“

Ovo udruženje uživa veliko poštovanje lokalne zajednice i na neki je način ujedinjava, budući da su članice ovog udruženja uvijek spremne da se uključe u inicijative od pomoći za svoj Srbac. S druge strane su ponosne što svojim radom od zaborava čuvaju brojne tradicionalne lokalne recepture, te što za svoje prehrambene proizvode uvijek imaju analize kvalitete i ispravnosti.

Promjena dolazi od nas samih

**CENTAR ZA ŽIVOTNU SREDINU
"MLADI ISTRAŽIVAČI", BANJA LUKA**

Centar za životnu sredinu je osnovan 1999. godine, pod nazivom "Mladi istraživači" i njihove aktivnosti danas se tiču unaprijeđenja životne sredine. Razvojni programi kao što su: Transport, Biodiverzitet i zaštićena područja, Energija i klimatske promjene, Arhus centar i Naš prostor, čine ovaj centar jedinstvenim na našem području. Kroz svoj rad Centar promoviše održivi način života, održivu energiju, adekvatno upravljanje zaštićenim područjima i prirodnim vrijednostima. Također, aktivno zagovaraju zaštitu životne sredine i kroz Arhus centar pokušavaju da podstiču učešće javnosti u donošenju odluka i pravnu zaštitu u oblasti životne sredine.

Zahvaljujući radu ovih vizionara, od 1999. godine na ovamo mnoge su se stvari promijenile na bolje. Promjene su dugotrajni procesi i to je nešto što građani moraju shvatiti. Jako su ponosni na mnogobrojne inicijative koje su pokrenuli, pa iako neke od njih nisu uspjele polučiti željene rezultate, one koje su uspjele daju im motivaciju za dalje djelovanje.

"Da bi znali šta je opšte društveno dobro mi moramo izaći u svoju ulicu. Nema sistema, sistem se mora graditi ponovo jer je razbijen, uništen i privatizovan. Ako želimo da funkcionišemo u sistemu koji funkcioniše za neko javno dobro i dobru opštu stvar mi ga trebamo preuzeti. Promjene se dešavaju u off-line modu, stoga moramo izaći na ulice", kaže Tihomir Dakić, predsjednik Udruženja "Mladi istraživači".

Snaga lokalnog.ba

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira